

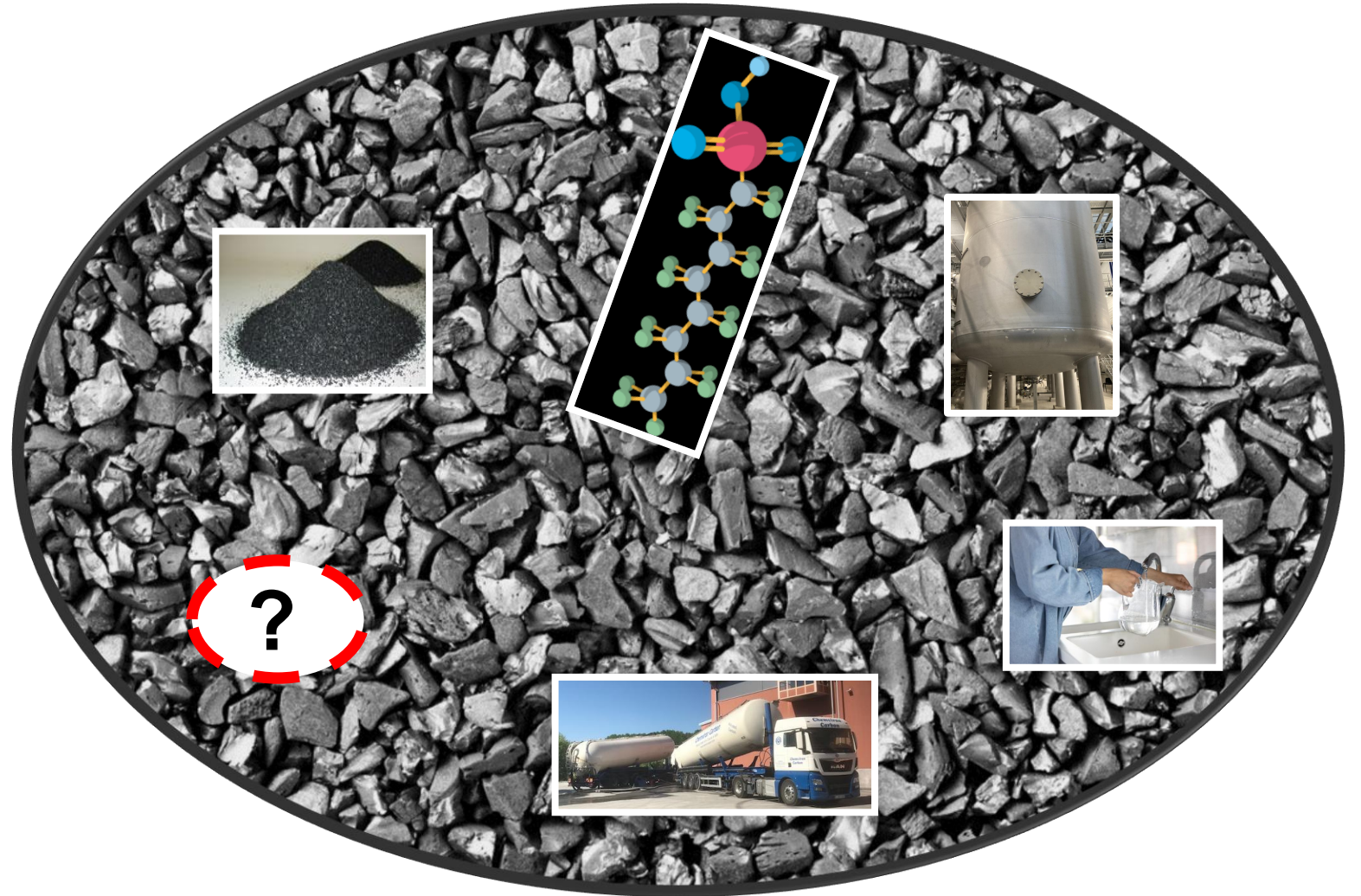
Filtrering med GAC för rening av PFAS – en kolfilterägares perspektiv

Philip McCleaf, Uppsala Vatten
Sektionschef dricksvatten
Process och Utveckling

Dagens presentation

- GAC
- PFAS
- Filtrering
- Resultat
- Drifterfarenhet
- Framtid

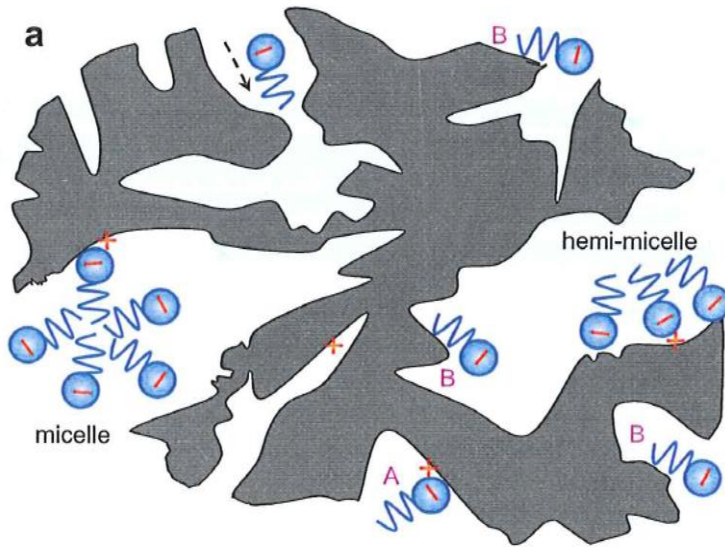

GAC

GAC har en stor yta för adsorption

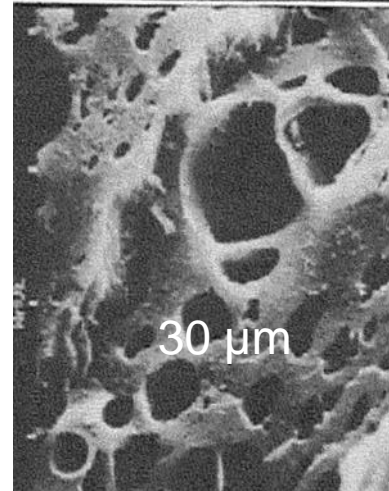
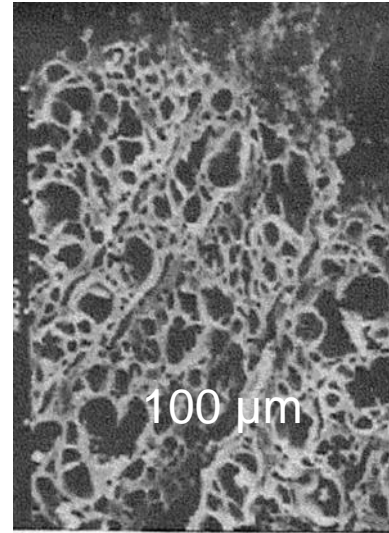

0,3 - 0,7 mm Korn diameter

Activated carbon

Källa Yu et.al. 2009 Water Research

En ½ teskefuld (4 gram)
= en hel fodboldbane

Aktivt kul renser vandet ved at binde molekyler til sin enorme overflade.

100 m
75 m

Skyldt Köpenhamns Fredriksberg vv.

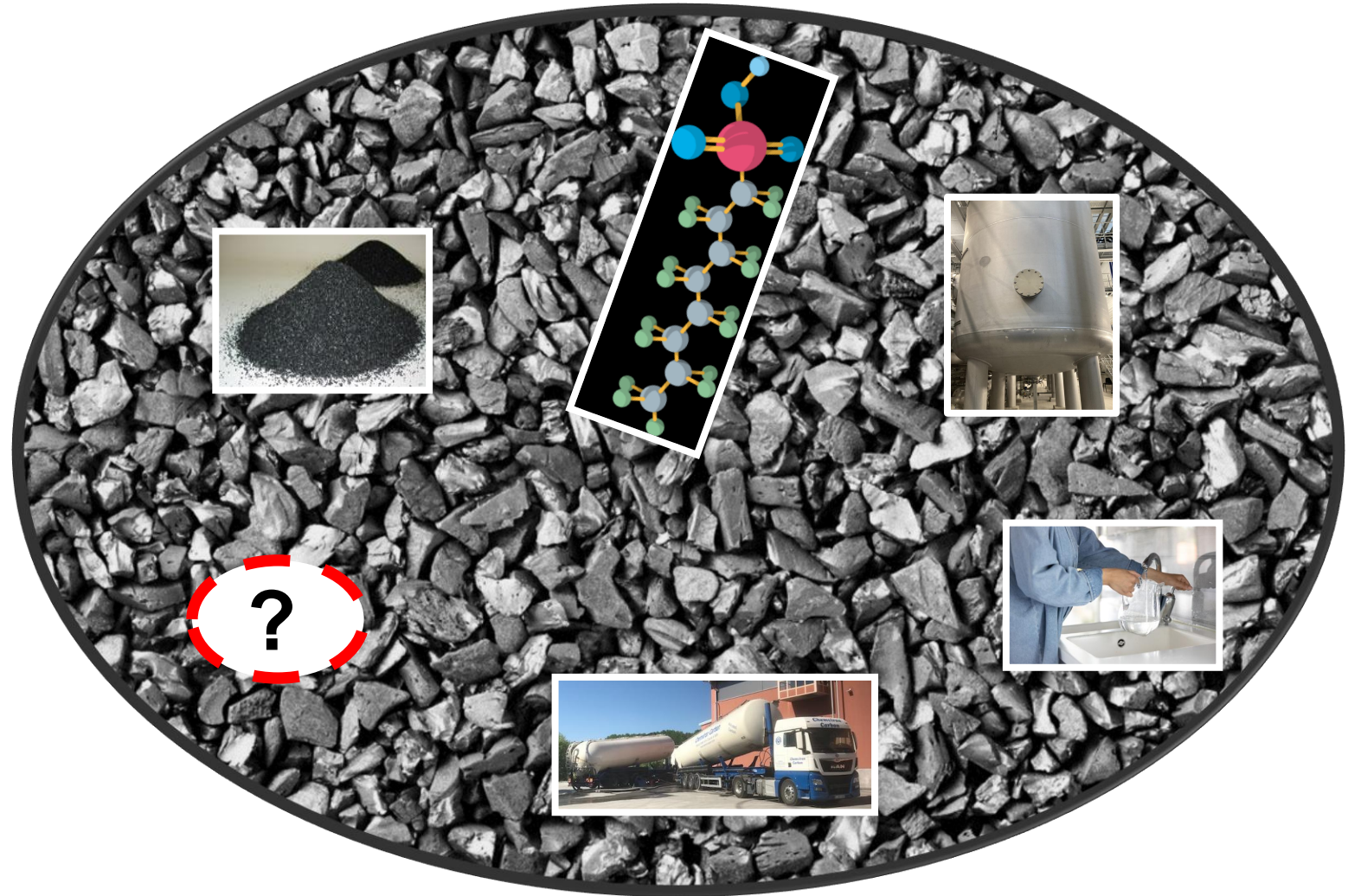
- Elektrostatisk
- Hydrofobisk
- Jonbyte

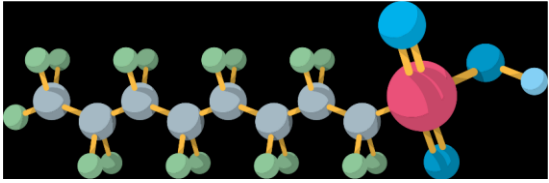
Källa: Water Treatment Design and Principles, MWH 2005

Dagens presentation

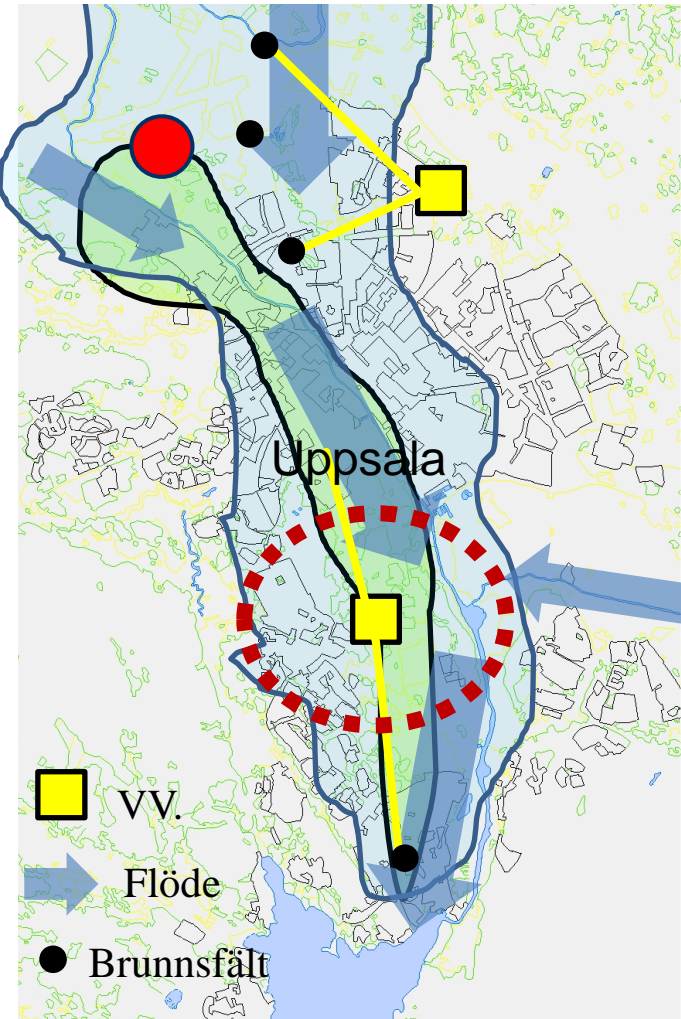
- GAC
- PFAS
- Filtrering
- Resultat
- Drifterfarenhet
- Framtid

PFAS

Olika PFAS – olika lätta att avskilja

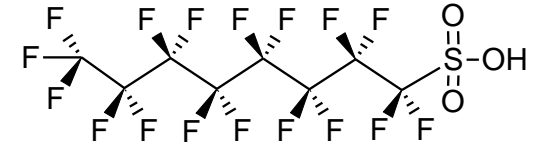

PFAS	ng/l
(PFBA)	0.5
(PFPeA)	2.1
(PFHxA)	7.4
(PFHpA)	1.6
(PFOA)	5.1
(PFNA)	<LOQ
(PFDA)	<LOQ
(PFBS)	7.2
(PFPeS)	7.6
(PFHxS)	64.1
(PFHpS)	1.9
(PFOS)	26
(6:2 FTS)	0.1
Summa	124

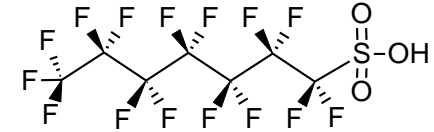
Increasing sorption potential

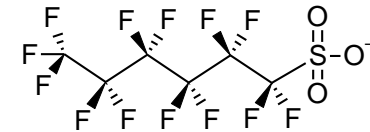
PFOS
C8

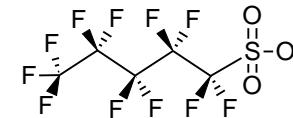
PFHpS
C7

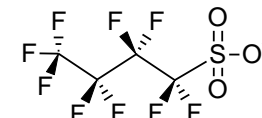
PFHxS
C6

PFPeS
C5

PFBS
C4

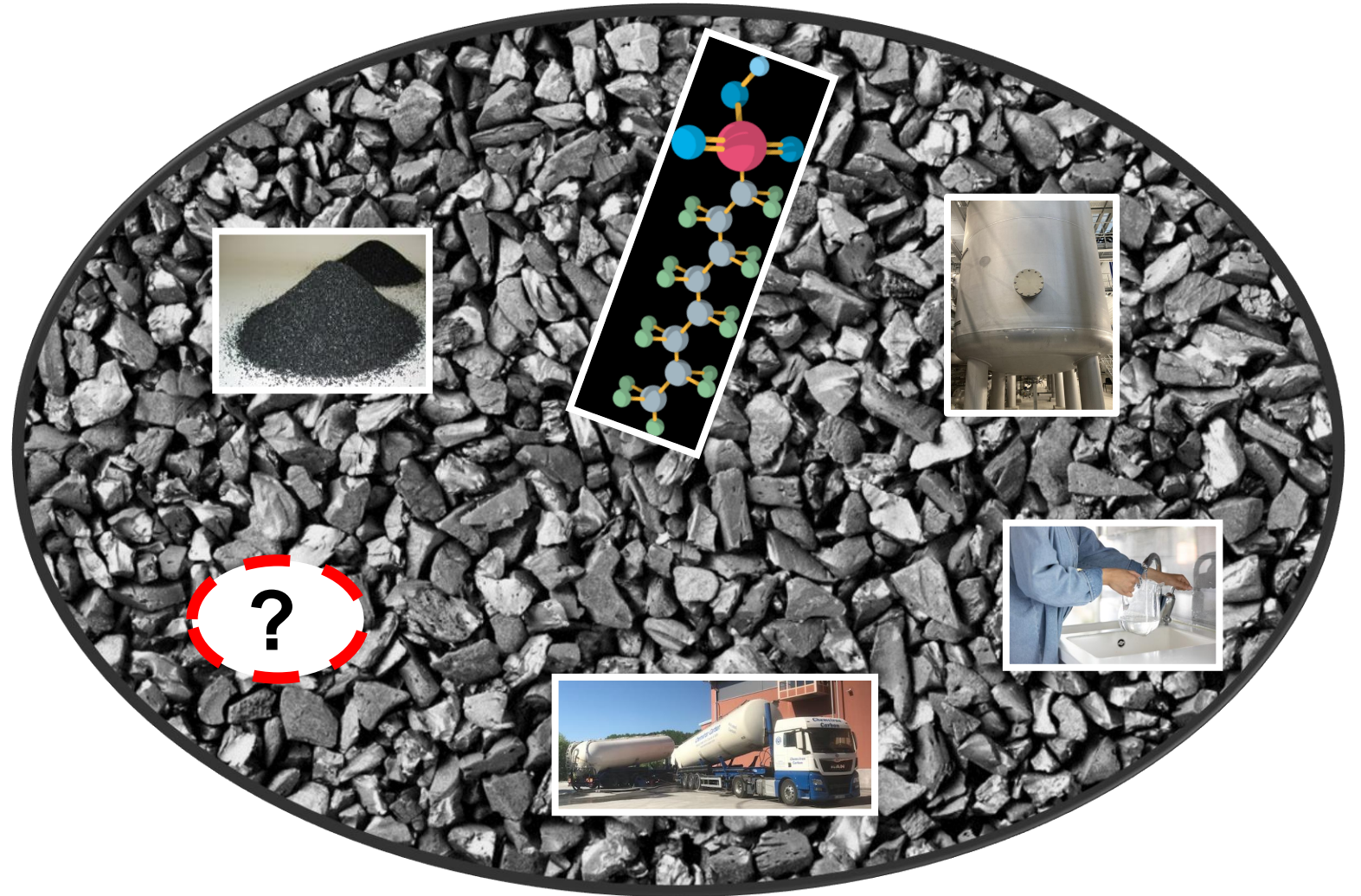
Increasing mobility

Dagens presentation

- GAC
- PFAS
- Filtrering
- Resultat
- Drifterfarenhet
- Framtid

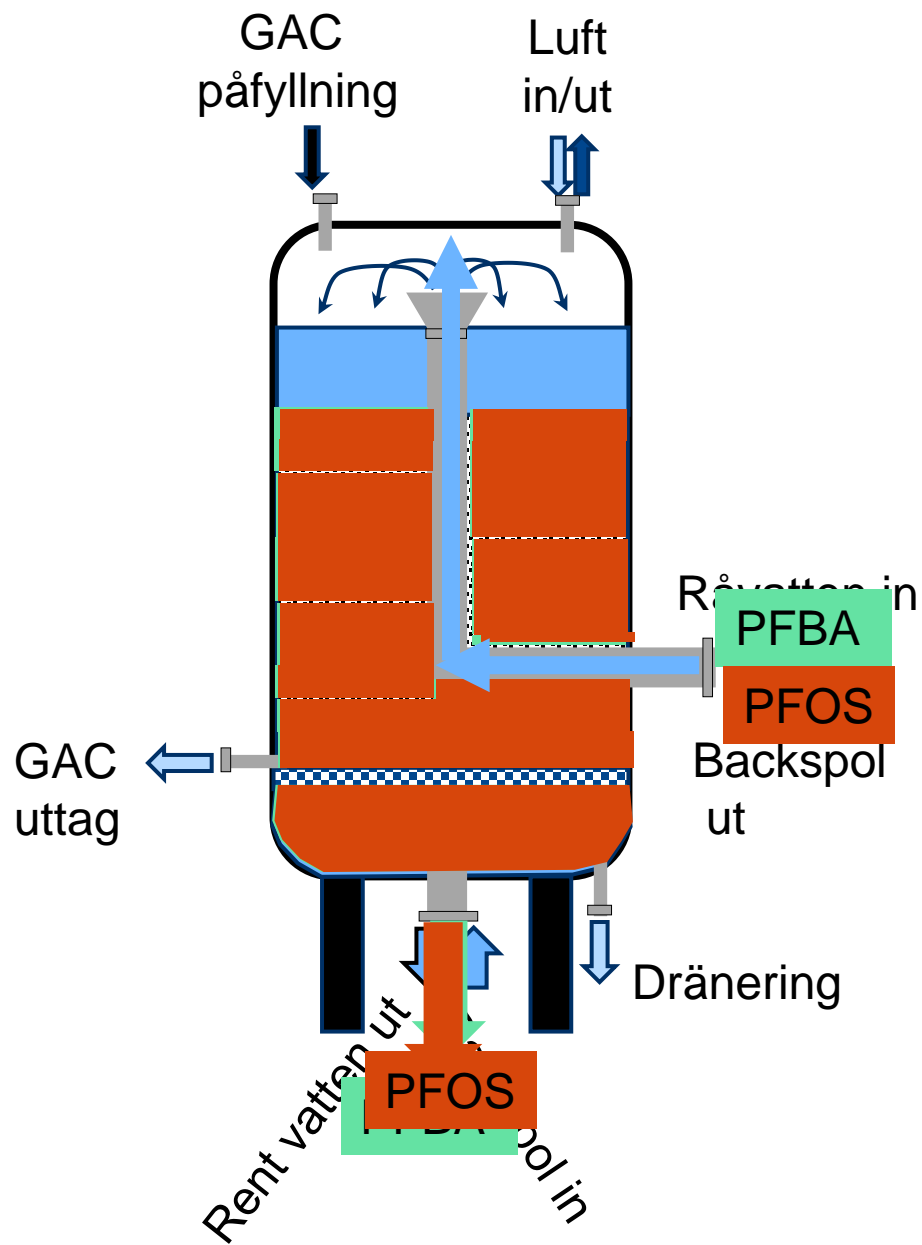
PFAS genombrott – korta PFAS först

Filtrering

Öppna filter

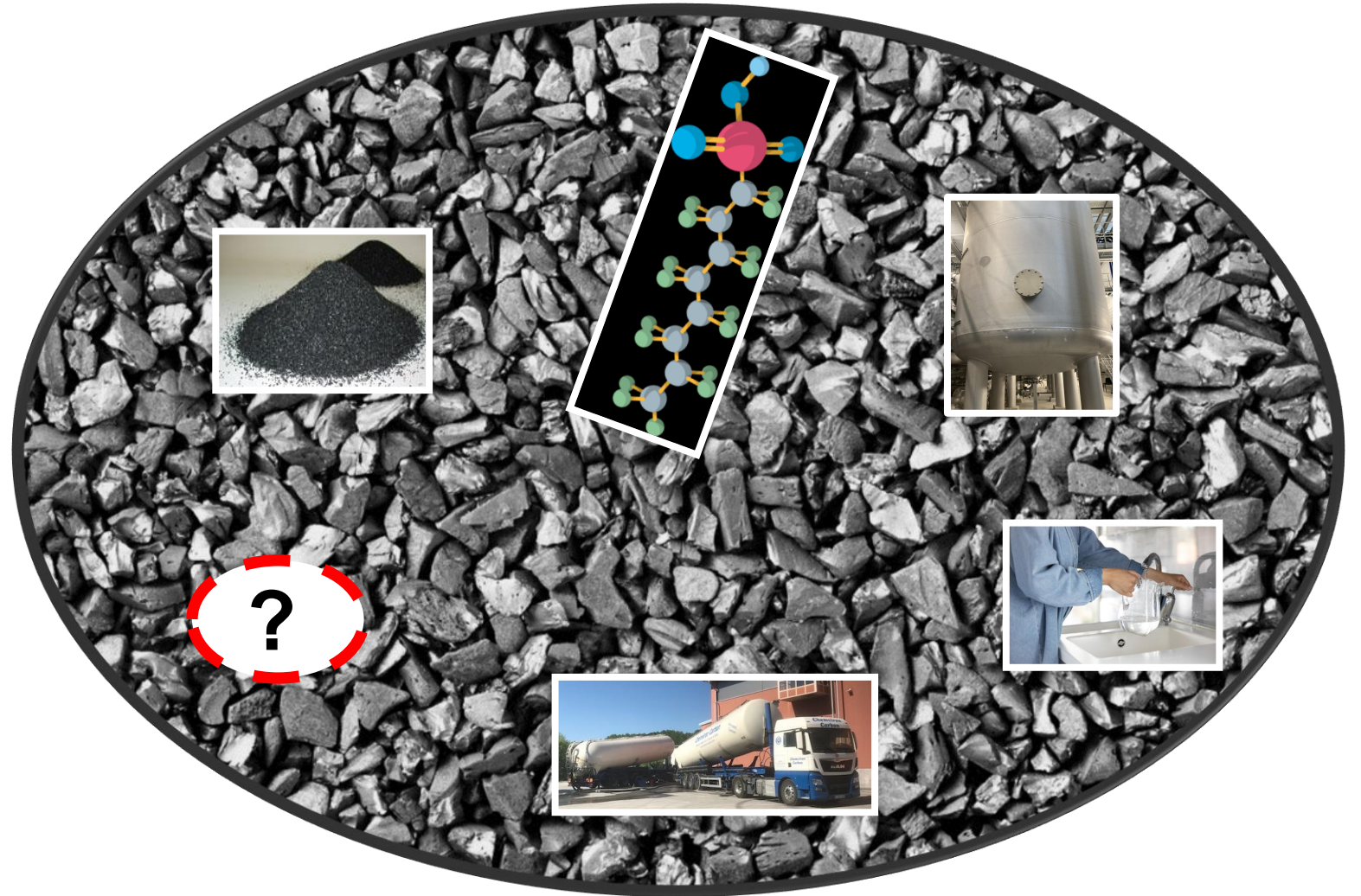

Tryckfilter

Dagens presentation

- GAC
- PFAS
- Filtrering
- Resultat
- Drifterfarenhet
- Framtid

Filter i reserv – ger flexibilitet

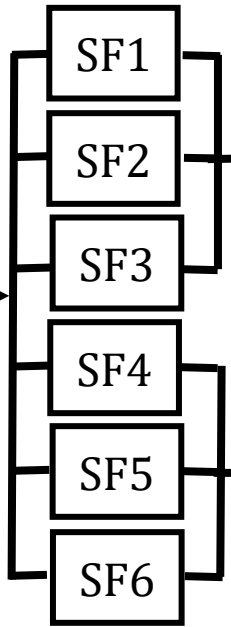

Resultat

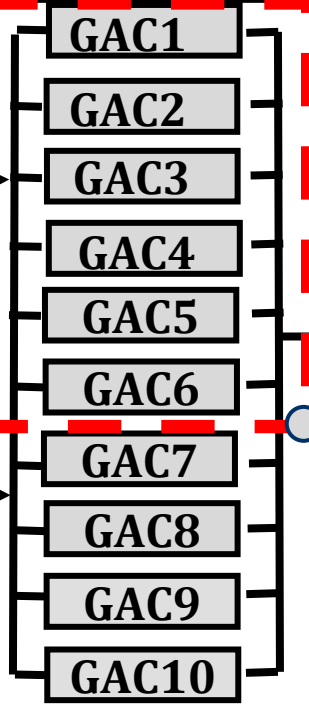
Bäcklösa vv.

Brunnsfält
100 -200
ng/l PFAS₁₁
80 ng/l
medel
PFAS₄

Avhårdning

2-media
sandfilters

GAC filters
kontaktid
14-19 min

Cl₂

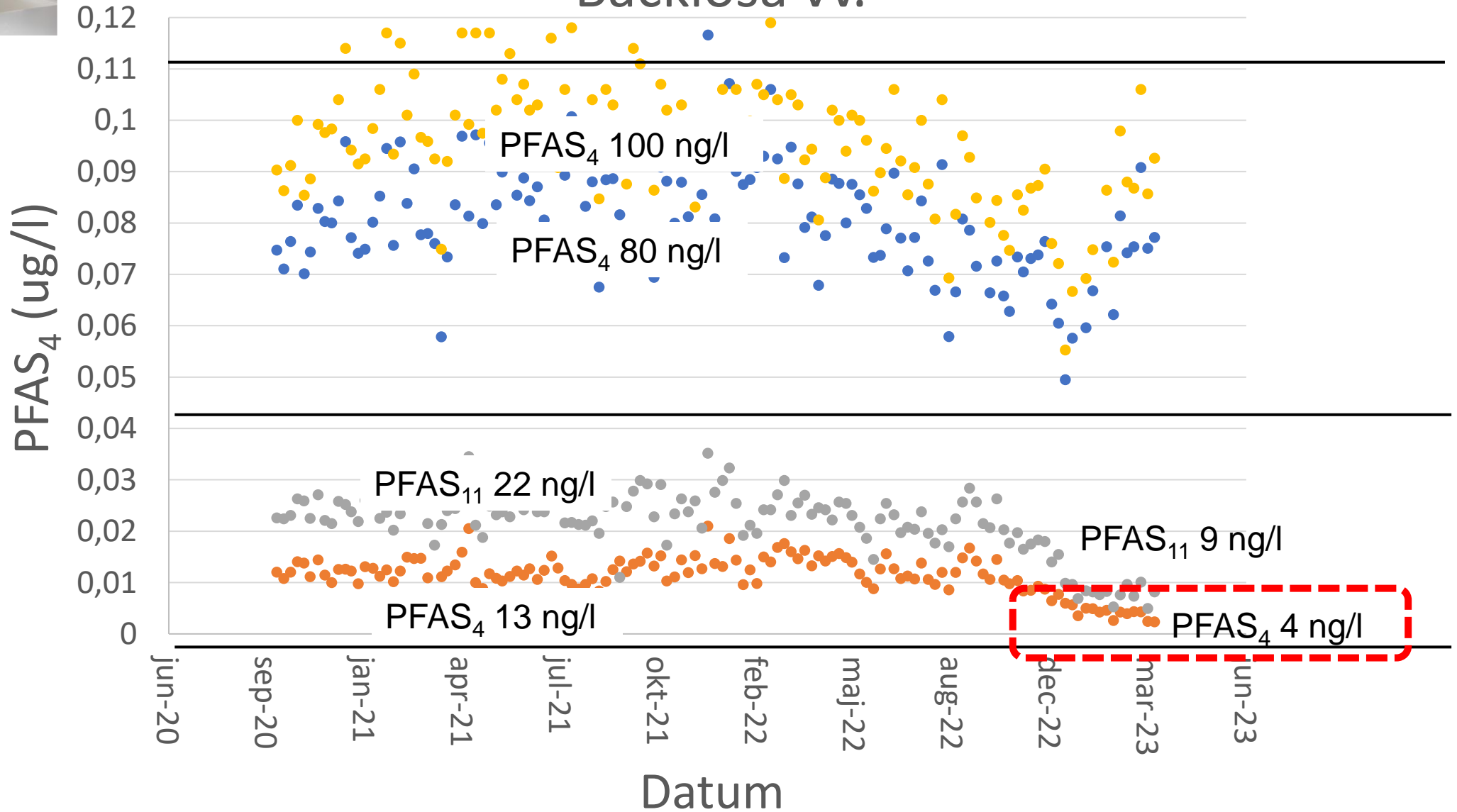
GAC ytan med 6 st. filter i drift motsvarar 3 gånger Danmarks markyta
10 st. i drift – halva Sveriges yta

Det går att avskilja till 4 ng/l

Resultat

Bäcklösa vv.

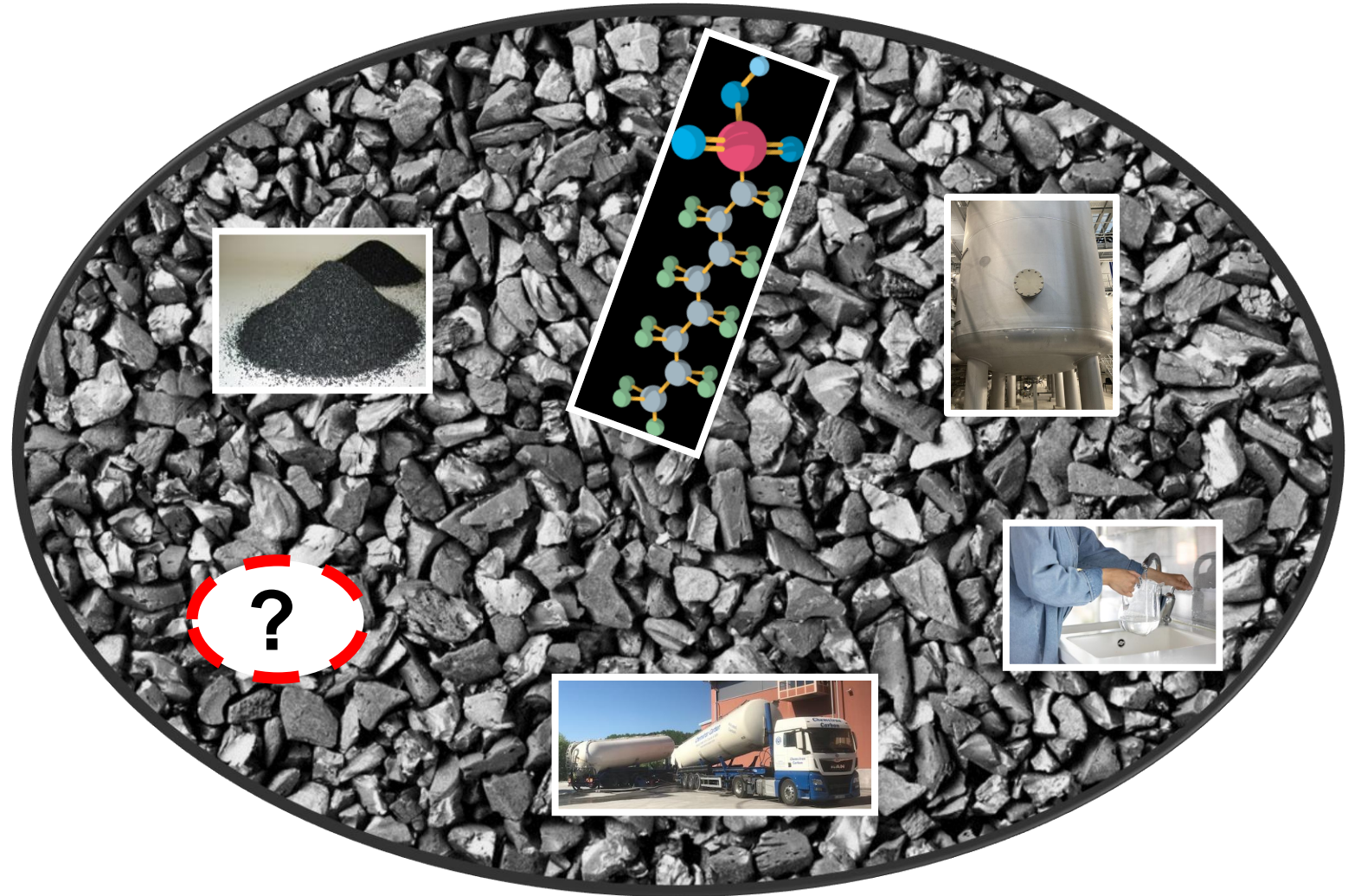
Råvatten

Dricksvatten

Dagens presentation

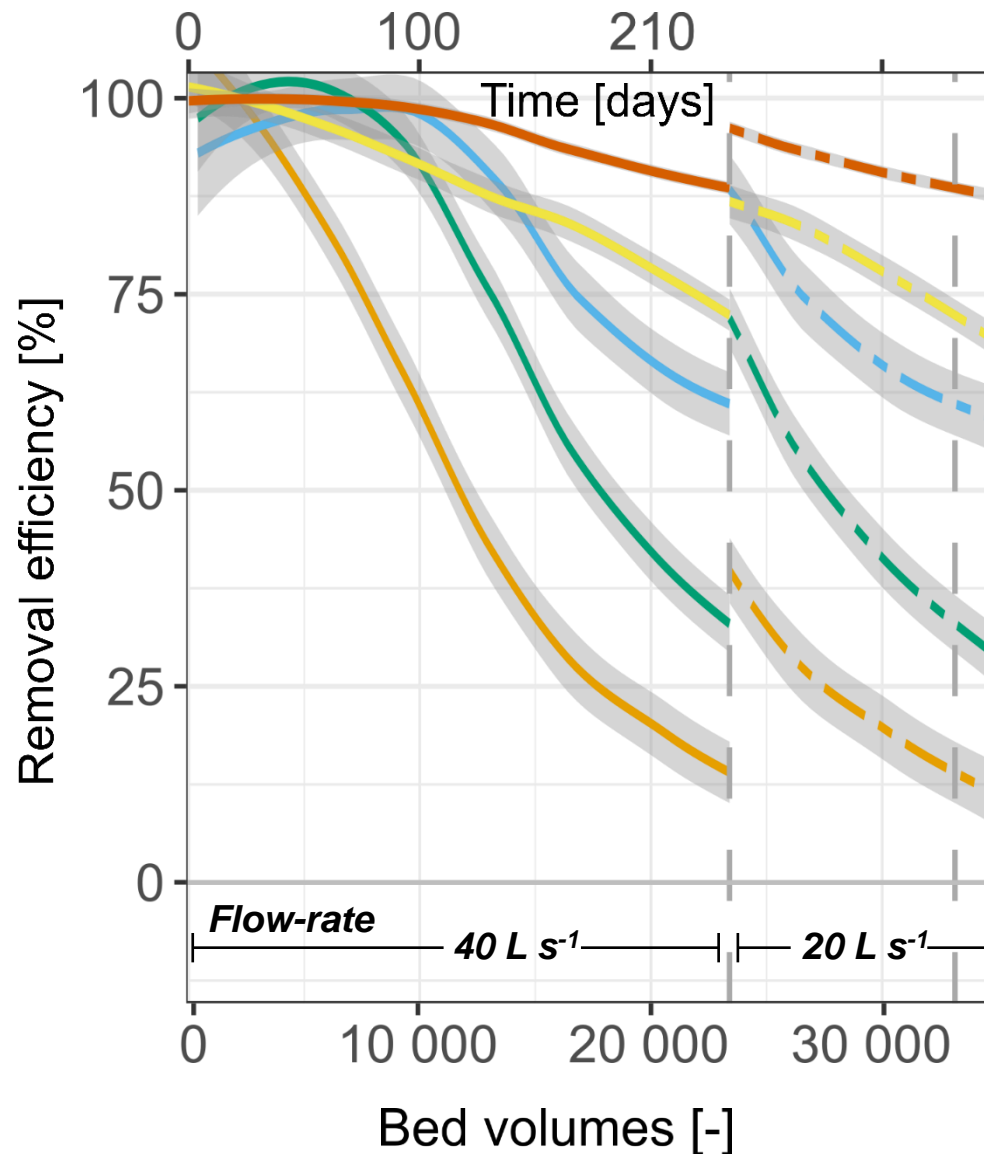
- GAC
- PFAS
- Filtrering
- Resultat
- Drifterfarenhet
- Framtid

Drifterfarenhet

Ökad kontakttid – ökad effektivitet

Compound

● PFHxA (C^F₅)

● PFOA (C^F₇)

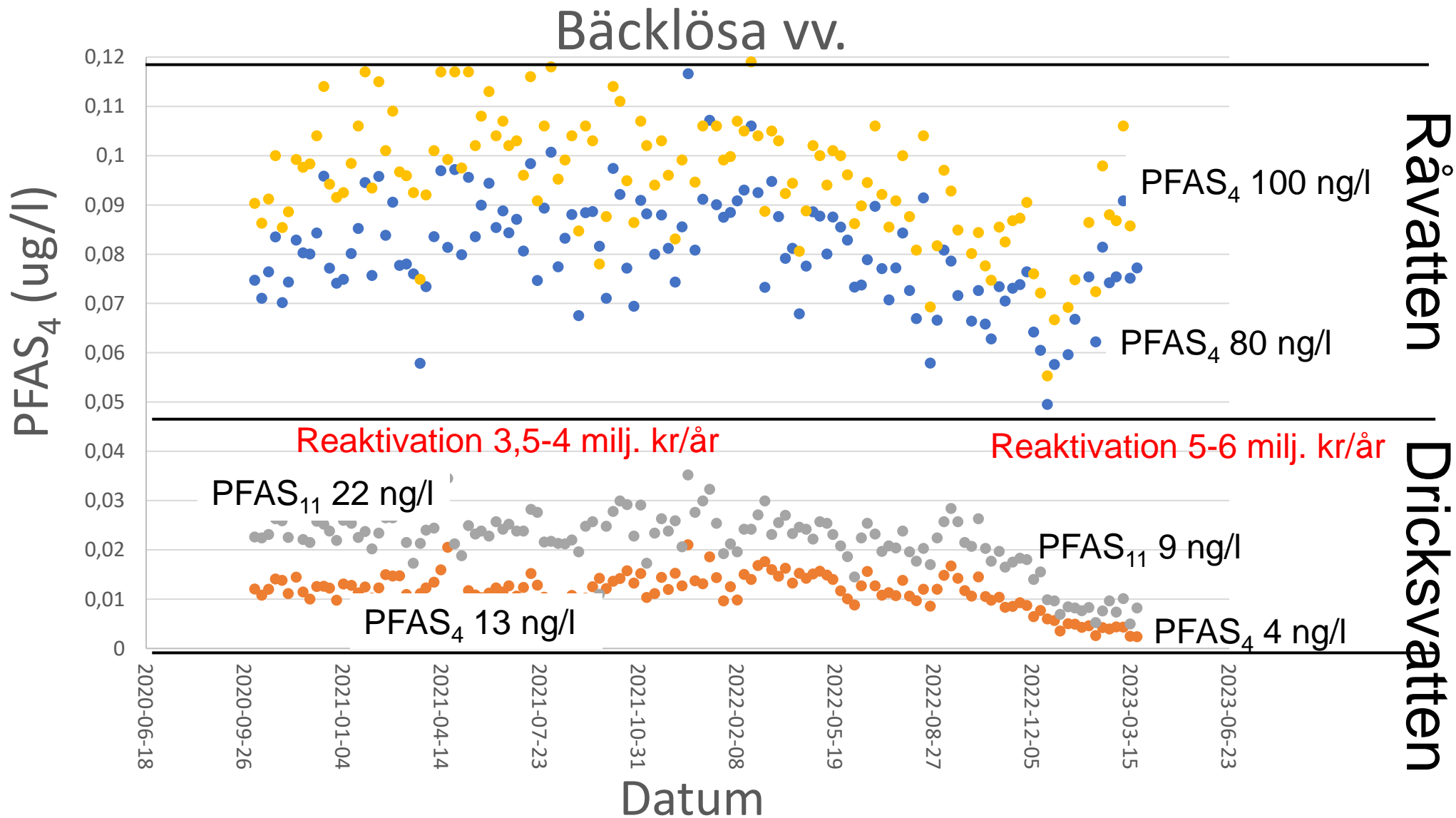
▲ PFBS (C^F₄)

▲ PFHxS (C^F₆)

▲ PFOS (C^F₈)

Filter drift

Minska flöde och öka kontakttid mot slutet

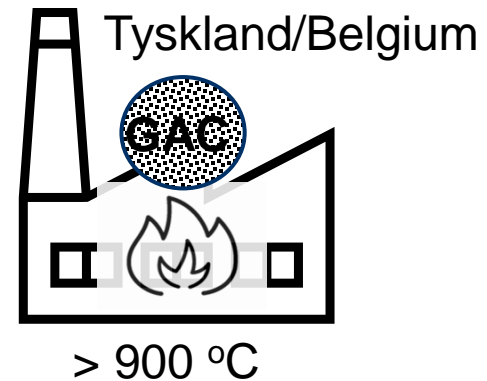
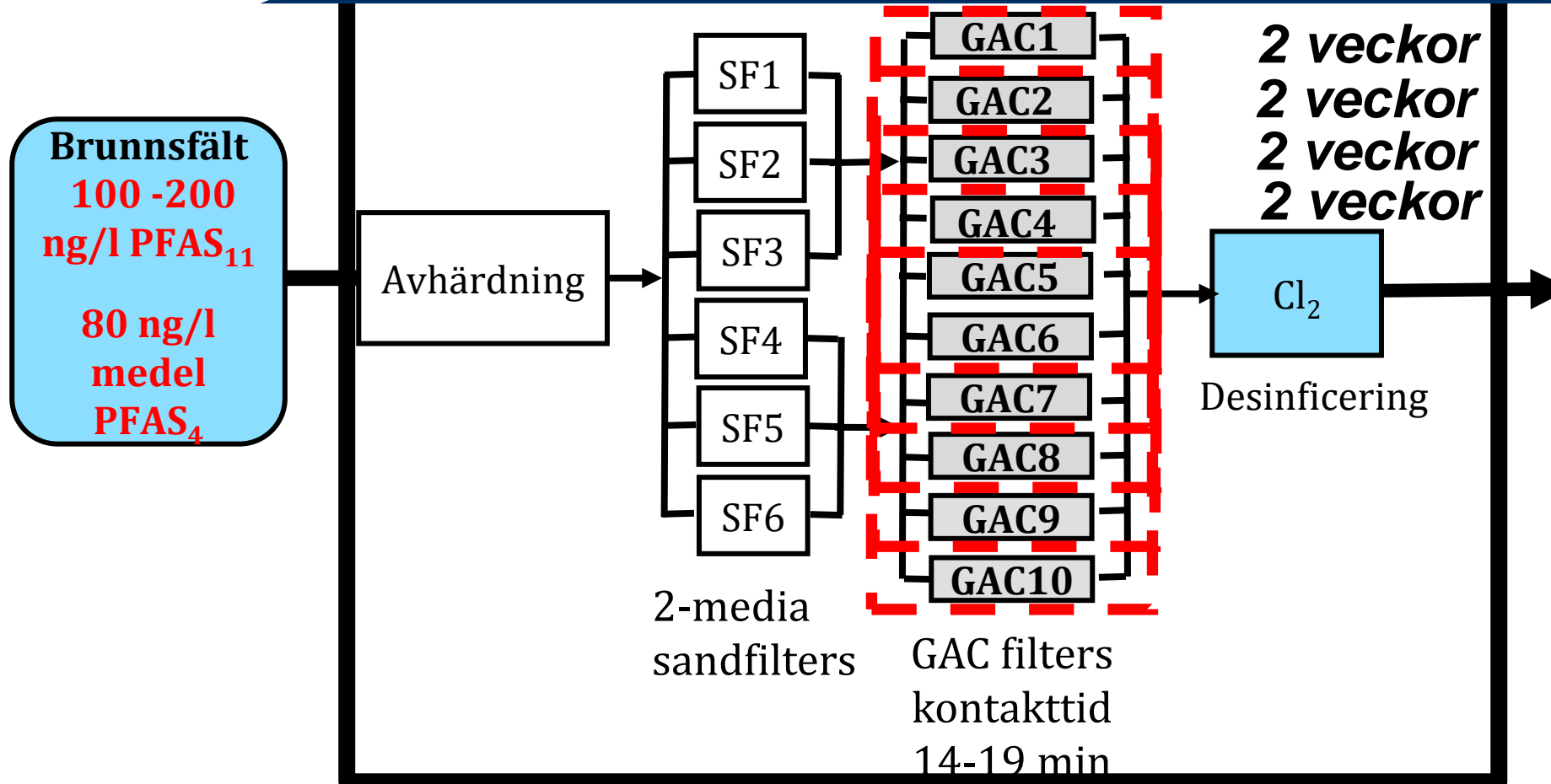

Drifterfarenhet

Viktigt med en strategi för reaktiveringar

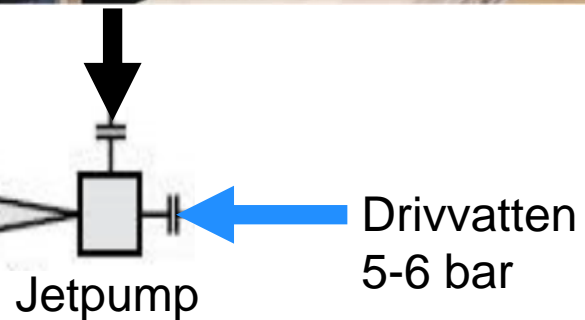
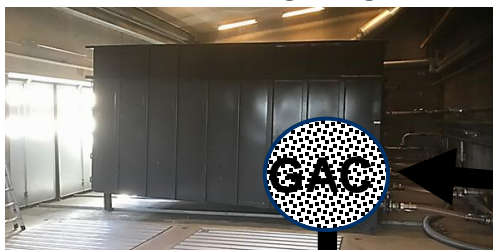
Bäcklösa vv.

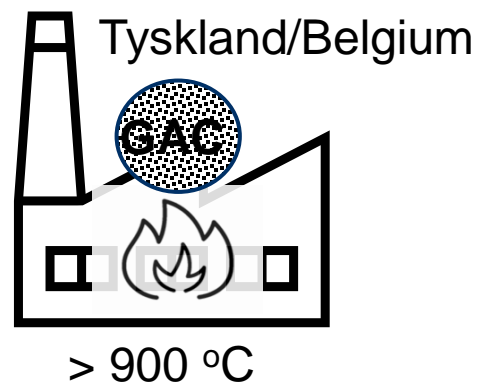
Drifterfarenhet

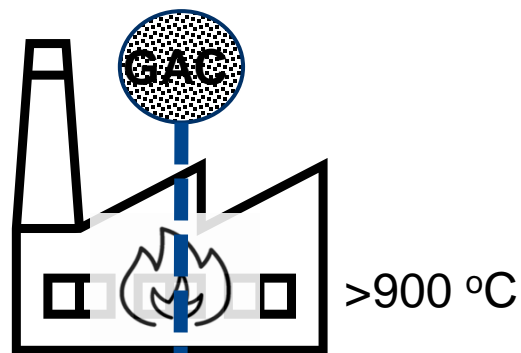
Mellanlagring

Viktigt med utformning av kolhantering

Drifterfarenhet

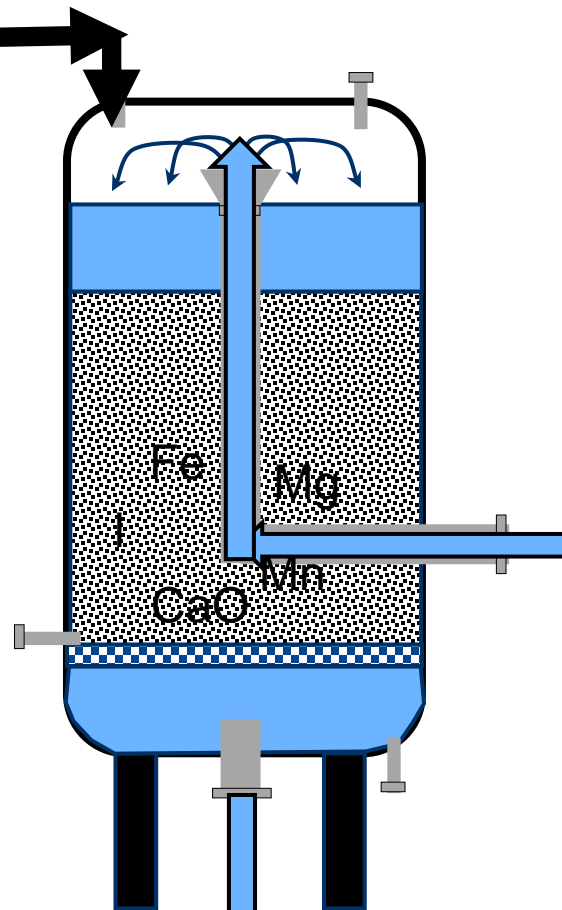

CaO
Mg Al Mn
Fe

Metaller kvar
på GAC

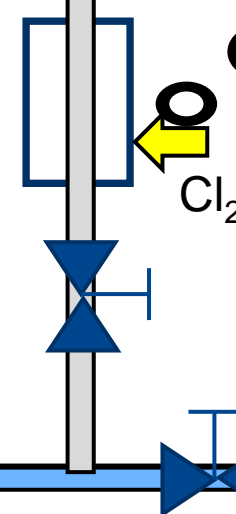
GAC
påfyllning

Första filtrat – metaller och hög pH
spolas bort

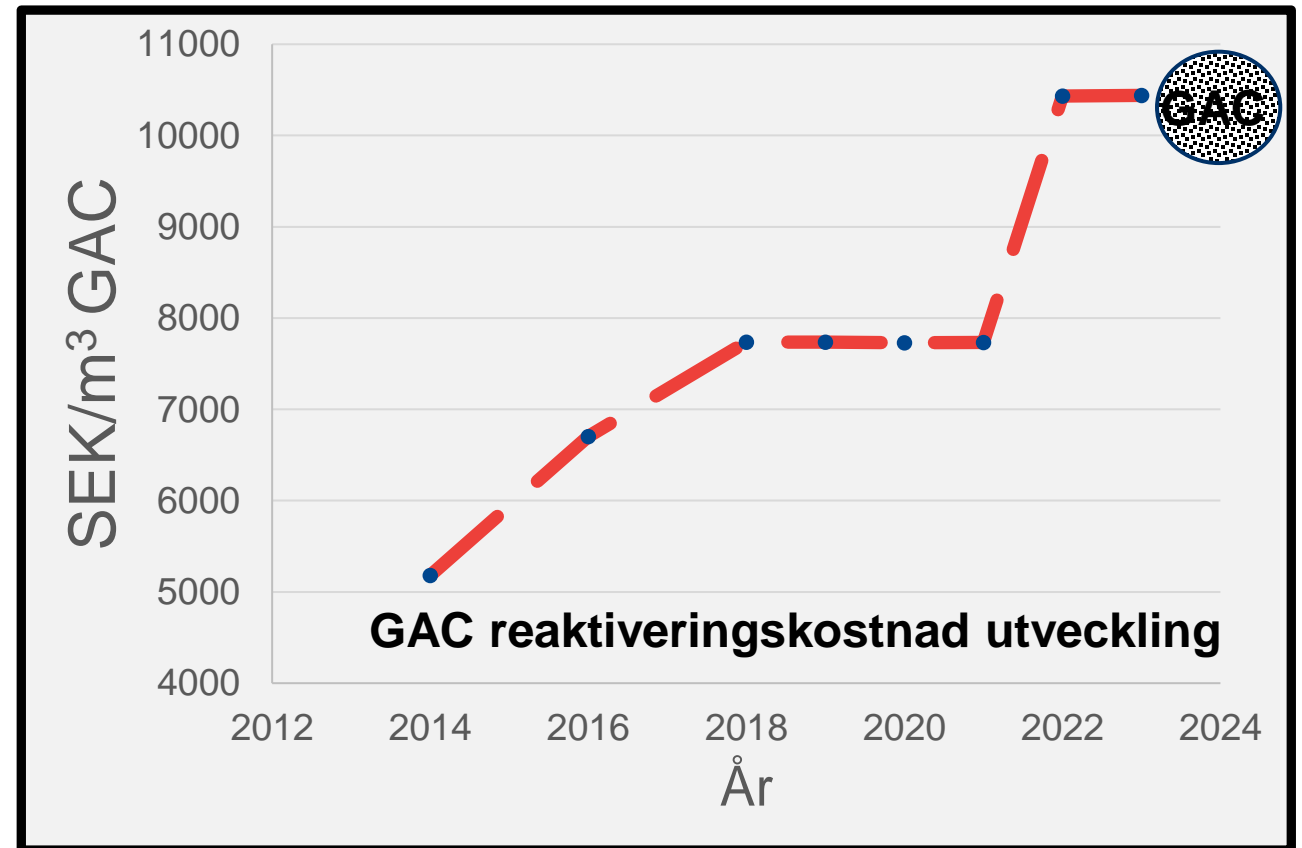
Smak och lukt
utan första filtrat

Dagvatten

Drifterfarenhet

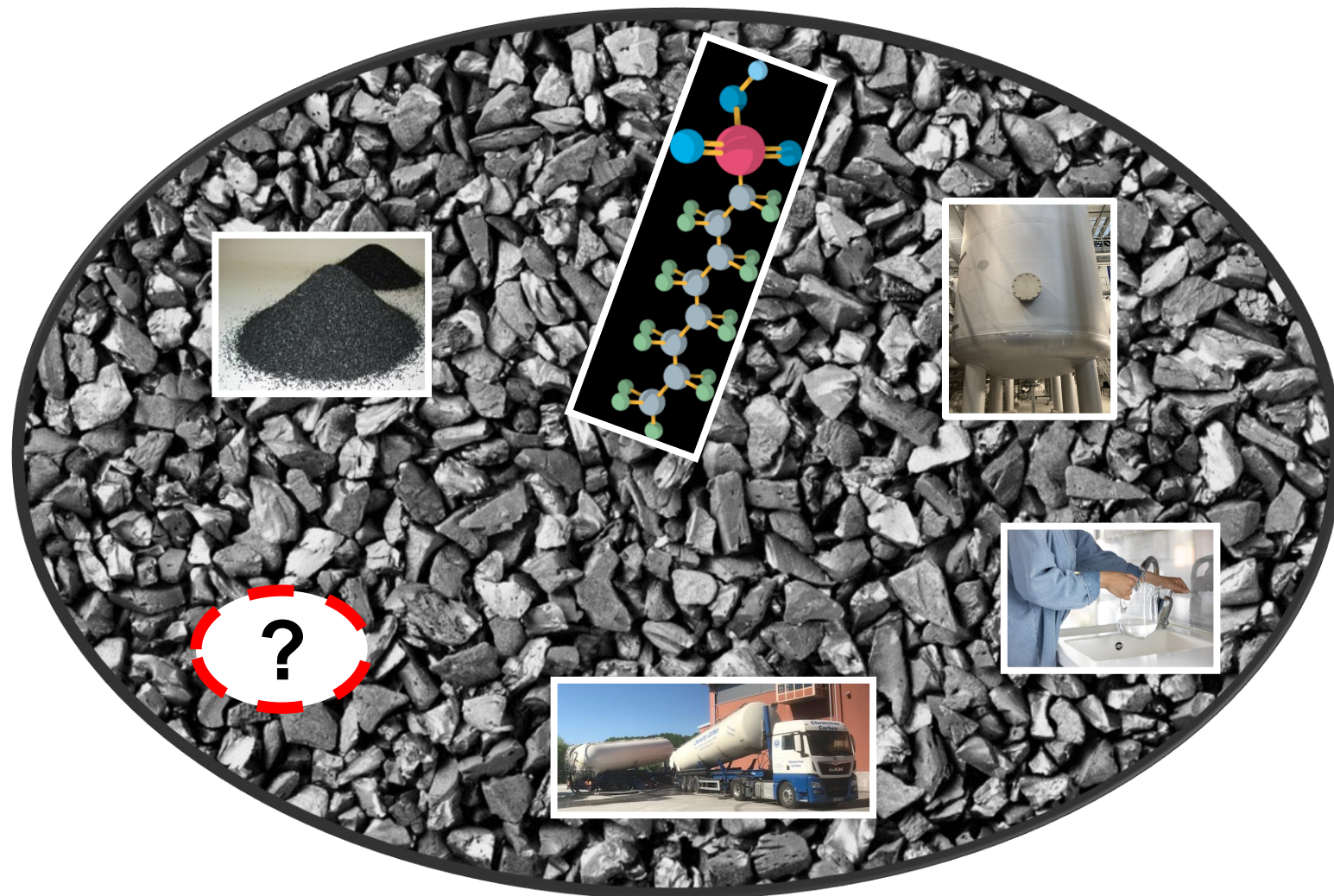
Utveckling av reaktiveringskostnad

Dagens presentation

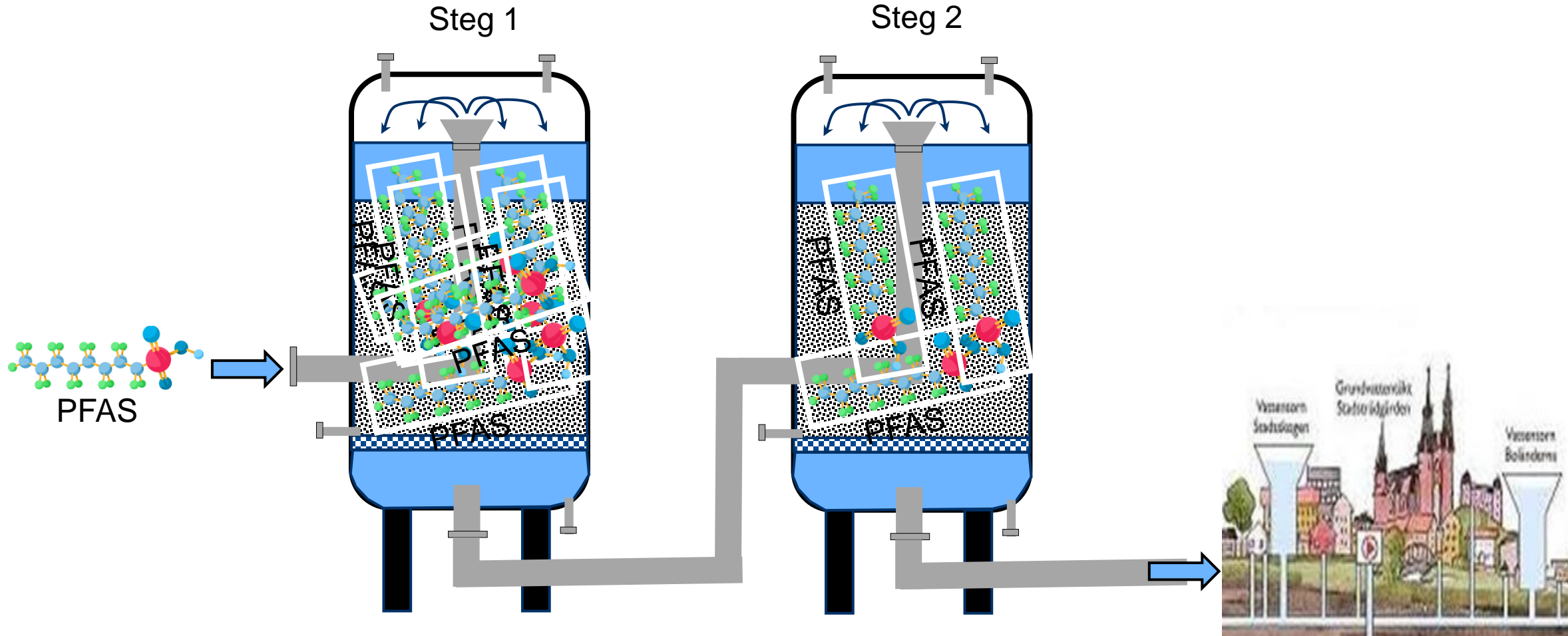
- GAC
- PFAS
- Filtrering
- Resultat
- Drifterfarenhet
- Framtid

Framtid

2-steps filtrering – bättre kontroll och anpassad för nya typer absorptionsmaterial

Sammanfattning

- GAC stor yta för adsorption
- PFAS olika PFAS – olika karaktär
- Filtrering genombrott - korta PFAS först
- Resultat det går att avskilja till 4 ng/l
- Drift erfarenhet kontakttid, reaktiveringstrategi, reaktiveringskostnad
- Framtid 2-steps filtrering

Frågor ??

Kom gärna förbi vår monter nr 17!

Philip McCleaf
Sektionschef dricksvatten process och Utveckling

philip.mccleaf@uppsalavatten.se
www.uppsalavatten.se

